

Több mint természetes: nagyszerű

SZEGED iskolaváros, s hogy most ismét benépesültek a legkülönfélébb tanintézetek, nemcsak azoknak van megint elgondolkoznivalójuk, akiknek hivatásuk és kötelességük volt a „beiskolázás”. Ma már szinte mindenki tanulni akar, s szinte mindenki számára meg is nyílt a tanulás lehetősége. Ezt a tényt fehéren, feketén lehet bizonyítani, bár már nem is szorul bizonyításra. Azok ugyanis, akik ezt cáfolni igyekeznek, nem gondolnak arra, hogy nemcsak középiskolában, főiskolán vagy egyetemen lehet tanulni.

Hallottunk, hogyne hallottunk volna olyan fiatalemberről, aki három egymás után következő évben is bezergetett az egyetem kapuján, s mégsem nyitották ki előtte. Vajon miért nem? Nem volt pénze a tanuláshoz? Vagy az egyetem „urai” nem tartották a falak közé fogadhatónak? Ugyan-ugyan, milyen furcsa kérdések ezek, nem a jelen, a múlt társadalmi rendszeréhez illenek! Hát akkor miért nem? Na ugye: gyenge volt az értségi bizonyítványuk, nem érték el a felvételin a megfelelő pontszámot.

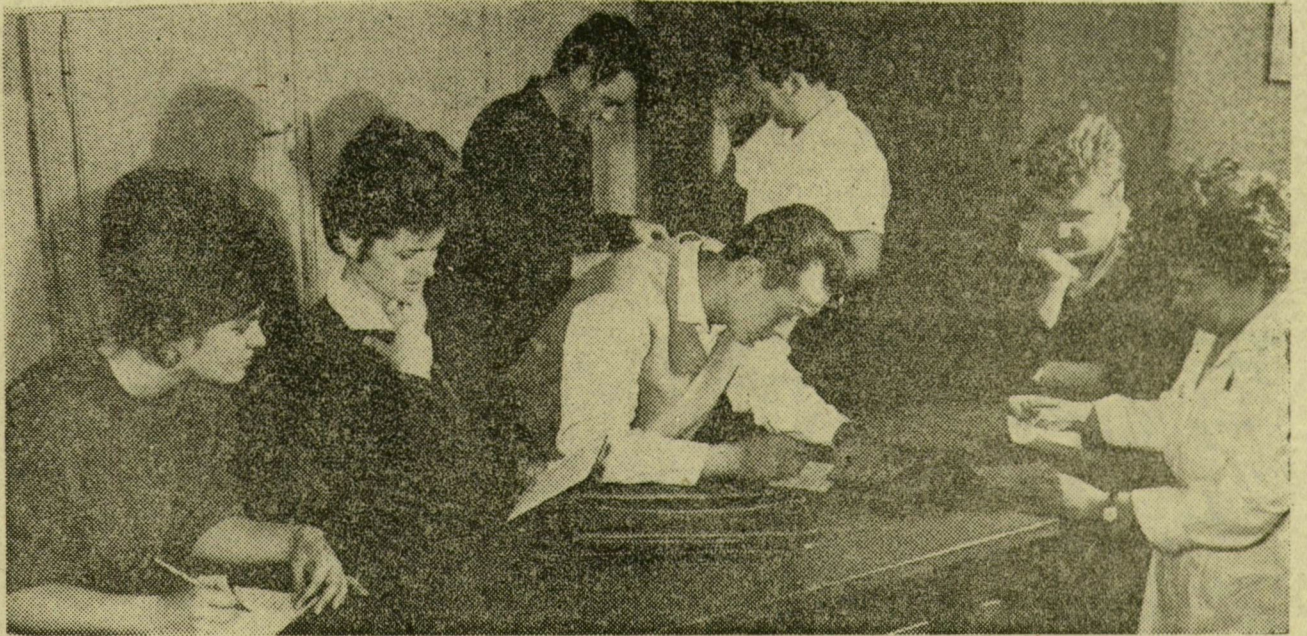
Hát már ez is hiba? Nem más, az döntött ügyekben, mennyire rátermettek, mennyire készültek fel választott hivatásukra.

De a középiskolákba még ilyen akadályok sem állják útját fiatalágunknak. A cél az, hogy előbb-utóbb az egész ország legalább középfokú műveltséget szerezzen.

Persze, nemcsak olyat, ami egyetemre jogosít csupán, nemcsak olyat, ami az íróasztal mellé ülteti az érettségi bizonyítvány tulajdonosát. Kellenek ők is. De kellenek, nagyon kellenek olyan munkások, akiket bárányjukká fogadnak a fotocellaszemű, halkan zümögő automatagépek is. Akik nem alap-, hanem középfokon szakmunkások!

Az, hogy manapság már szinte mindenki tanulni akar és ha jól választ, minden biztonnal tud is — nagyszerű dolog. Sokan azonban nem is annyira nagyszerűnek, hanem sokkal inkább természetesnek veszik. Azt mondják: szocialista társadalomban élünk, ezt tehát elvárhatjuk tőle. Valóban, szocialista társadalomban élünk, s törekvéseink pontosan megegyeznek a társadalom érdekeivel. Eppen ezért hatnak torzán a túlzott követelmények, éppen ezért rinak ki a közhangulatból annyira az egyéni serelemkből születő panaszok.

HÚSZ évvel ezelőtt még nem ilyen elvek alapján iskolázták a szegedi fiatalokat, mint manapság. Húsz évvel ezelőtt, 1944. szeptemberében — alig két hónappal a város felszabadulása előtt — nem munkás- és parasztfiatalok koptatták az iskolák és egyetemek padjait. Nem is igen koptatták! Ha erre gondolunk, s erre még nagyon sokáig gondolni kell, akkor kétségtelemmé válik, hogy amit eddig elértünk, az több, mint természetes —, az nagyszerű. Igen-igen nagyszerű dolog!

A szakmászép, de...

Elsőéves ipari tanulók a textilművekben

A textilművek szövődéséhez és fonó üzemrészeihez kétszáz elsőéves ipari tanulót vettek fel az idén szeptemberben. Az általános ismerkedés, az egyhetes tantermi oktatás után a munkatermekbe kerültek. Még csak figyelik a munkát, kérdezősködni, tanulni, s eldöntik magukban, hogy jól választottak-e?

Máté Magdolna Mezőhegyesről jött Szegedre.

— Szüleim Mezőhegyesen laktak — meséli. — Két nővérem itt dolgozik a Szegedi Textilművekben. Én is elhatároztam, hogy szövőné le-

szek, mert sok szépet, jót hallottam erről a szakmáról. Bár még csak egy hete vagyok az üzemben, nagyon tetszik.

— Sok keresés után találtam egy albérleti szobát, ahol most lakom. Kényelmes, jó hely, de minden olyan idegen, furcsa. Minden rendben lenne, ha barátnőimmel, osztálytársaimmal együtt, egy helyen lakhatnánk.

Farkas Jolán Kükesházán végezte el az általános iskolát.

— Sok ismerősöm dolgozik itt, a textilművekben. Ők mesélték nekem szakmájuk szépségéről. Ezért én is elhatároztam, hogy követem ismerőseimet, barátnőimet. A szállással még most nincs probléma, hiszen mindennap haza tudok menni. De télen kénytelen leszek a busz- és vonatkésések miatt Szegeden kivenni egy albérleti szobát. Jó lenne, ha a gyár közelé-

ben építenének egy leányszállást.

Fején találta a szöveget mind a két ipari tanuló, tényleg szükség volna leányszállásra.

— Ez a téma régóta szorog a gyár vezetőségi értekezletein — mondja Szabó Mihály beruházási főmérnök —, de eddig mindig elmaradt, a fiók alá került az ügy. Most azonban, a nagy létszámmelkedés miatt a végére kellett járni a dolognak. Az építésiipari vállalatától megvásároltuk a Tolbuhin sugárúton most készülő felvonulási épületet, melyet leányszállássá alakítottunk át. A szállás november végére készül el. Így azokat az ipari tanulókat, akiket a textilművek február elején szerződtek, már a kényelmes, meleg otthon várja, ahonnan reggel kipihenve mehetnek munkába.

Tarnai László

KISZ-megbízólevéllel érkeztek

Beszélgetés a Szegedi Tanárképző Főiskola néhány elsőéves hallgatójával

— Az osztályunk KISZ alapszervezete közösen határozta el, hogy kik kaphatnak KISZ-megbízólevelet. A névsort azután alapos jellemzéssel együtt az iskola KISZ-vezetőségének továbbítottuk. Ők is megnézték, megbeszélték, hogy kik javasolhatók, majd ezek nevét átadták a tanári karnak. A tanévzárón ünnepélyesen úgy adták kezünkbe a KISZ-megbízólevelet, hogy aki kapta, érezhette: valóban megbecsülik munkáját. — Kovács László az orosházi Táncsics Mihály Gimnázium jelesen érettségizett tanulója mondja ezt, aki ma már a Szegedi Tanárképző Főiskola hallgatója.

A KISZ-megbízólevéllel érkezetteknek megkülönböztetett figyelemmel kíséri a főiskola KISZ-bizottsága tanulmányi idejük alatt. Az elsőösökkel van a pillanat, ahogy ráteszik lábukat az iskola lépcsőjére. A felvételi első pillanattól a főiskola végeztéig.

Egy vonalas füzet „titkai”

— A felvételin, az írásbelin és a szóbelin is egy nagyon kedves, vékony, mosolygós kislány volt velünk — emlékszik vissza Molnár Zsuzsa, a vásárhelyi Bethlen Gábor gimnázium volt tanulója. — Beszélgetett velünk, elmondta, hogy főként miket kérdeznek a vizsgáztatók, meg megnyugtatót bennünket.

És röviden megírta a véleményét egy vonalas füzetbe a KISZ-bizottság részére. A vékony, mosolygós kislány, Bartha Júlia, Molnár Zsuzsáról ezt írta:

„Jó rendű. Kedves, szerény megjelenésű. Apja éjjeliőr. Két testvére orvos. 1952-től termelőszövetkezeti tagok a szülei. 1961 óta KISZ-tag. Régi iskolájában újság szerkesztésével bízták meg. Az irodalmi szakkör aktív tagja volt. Írói ambíciói vannak. Lelkesedő, udvarias, fizikai munkát szívatosan vállal. Szerény anyagi körülmények között él. Fele-

letei határozottak, intelligens. Feltétlenül felvesszük”.

Miért kaptam ezt az ajánlást?

És Zsuzsa egyik kollégája lett Kiss Ernő is, aki a békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnáziumból jött ide Szegedre.

— A békéscsabai kollégiumban voltam dekorációs felelős évekig. A gimnáziumban pedig segitettem magyar tanáromnak a 80 ezer kötetes tanári könyvtárt rendbe tenni. Kétszer voltam építőtáborban. Először Mezőtúron és most nyáron augusztus 8-tól 22-ig Lébényben már a főiskolával. Azt mondták a gimnáziumban, hogy ezért kaptam a KISZ-megbízólevelet.

Földrajz—rajz szakra jelentkezett Kiss Ernő. Békéscsabán évekig tagja volt az ott működő képzőművészeti

szakkörnek, s itt a főiskolán is számítanak már rá. Plakátrajzoló szakkört terveznek, s ott lesz rá szükség.

A szigorúság meglátszik

— Száz megbízóleveles tanuló jelentkezett hozzánk ebben az évben. Ebből ötvenet fel is vettünk a főiskolára. Húsz pontszáma alig maradt el a felvettek mögött, ezek többsége ha felbbez, eredményt ér el.

Sajnos, nem egyforma szigorúsággal bírálják el az iskolák, hogy ki érdemi meg a KISZ-megbízólevelet. Egyik helyen könnyebben, másutt meg túl szigorúan ítélték meg. Ez a szigorúság azonban mindjobban meglátszik. A felvételizők felkészültsége az utóbbi években egyre színvonalasabb.

M. É.

Egy meg egy az kettő

(Somogyiné felv.)

A Tanárképző Főiskola gyakorló általános iskolájának napközijében a felsőbb osztályba járó gyerekek is szívesen foglalkoznak az elsőösökkel. Hiszen némelyikük alig nagyobb, mint otthon a hajas baba... Mihálik Marika IV/B-s, úttörőhöz méltó komolysággal tanítja Botka Zsuzsit, aki I/A osztályos: „Egy meg egy az kettő”

HÁT NEM MEGÉRI?

Falusi fiatalok a technikum padjaiban

Negyvenhárom fiatalember ült be a Kiss Ferenc Erdészeti Technikum első osztályának padjaiba szeptember elején. Egyetlen szegedi van csak közöttük, más városból való is csupán mutatásban akad: miskolci, debreceni, budapesti. A többség a Dunna-Tisza köze és a Tiszán túl falvaiból, tanyáiról indult útnak, s most először került huzamosabb időre városba.

1. Marsa Imre, Csányi Sándor és Nagy Endre bugaci, Horváth Imre pálmónostori, Kiss József kiskörösi, Kiss Antal tompai. Egyedül Marsa Imre járt olyan általános iskolába, ahol a felső osztályokban már a középiskolához hasonló oktatás folyik.

2. Mórécgáton, Bugac mellett, ahol én végeztem az iskolát — meséli Csányi Sándor — csak naponta három órát töltöttünk tanárral. A diák sok volt, a tanár kevés. A villanyt is csak azóta vezették be az épületbe, hogy elkerültem onnan. Körülbelül hasonló körülmények között tanultak a többiek is. Tanulmányi eredményük azonban általában 4-es, sőt hárman kitűnően végeztek.

Vajon hogy lesz ezután?

3. Az erdészeti technikumba csak az iratkozhat be, aki sikeres felvételi vizsgát tesz, s egy évig gyakorlati munkát végez valamelyik erdőgazdaságban. E két „akadályon” már túljutottak. Persze, „könnyű” nekik: Marsa Imre édesapja is erdész, a

többieknek sem új ez a hivatás. Még csak most indulnak felkészülni rá, de máris tudják, mi a cél.

Egyikük a bugaci, másikuk a bajai, azután a kiskörösi és a kelebiai erdőgazdaságnál dolgozott.

— Elsajátítottuk az erdészeti alapismereteket — fejezi ki szabatosan a dolog lényegét Horváth Imre.

— Dolgoztunk csemetekertben, fakitermelésben — toldja meg Nagy Endre.

— Még fácskányasztásnál is — fejezi be Marsa Imre. — Ugyanis az erdő- és vadgazdálkodás együvé tartozik.

4. Augusztus 31-én költöztek Szegedre, a technikum kollégiumába. Azóta mint élik világukat? — Eleinte bizony nagyon szokatlan volt. A város is, a kollégium és az iskola is — mondja Kiss Antal.

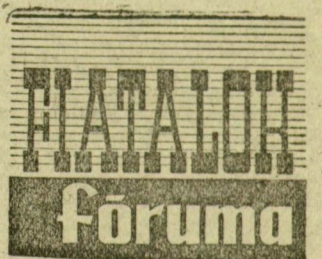
Nagyképűsködtek a városi társak? — Akadt köztük egy-kettő, aki azt hitte, többet tud, mert ő városban élt, városi iskolába járt.

— Szerintem a természetből függ, ki milyen. Van tartó a falusiak között is éppen — vélekedik Kiss József.

— Egyébként sokat tanulunk — vág át a lényegre Marsa Imre —, s van mit.

5. Korán reggel kelnek a kollégisták. Tanulnak még a tanítás megkezdése előtt, azután közvetlen utána is. Egyelőre nemigen tudnak mit kezdeni az ebéddel kez-

A „fórumon”. A tanulmányi osztály az egyetem fóruma: a „leggyengébb” napon is 30–40 hallgató keresi fel az Orvostudományi Egyetemen. Szinte mindent elintéznek számukra, megmondják, mikor lehet vizsgázni, hogy alakul az órarend, biztosítják a kollégiumi, a menzaelhelyezést, az ösztöndíjakat — hosszú volna még felsorolni is, mi mindenben segítenek. Most is „csak” hat ügyfele van Stumpf Lorándnak, a tanulmányi osztály munkatársának: Somi Ildikó és Kőszegi Mária másodéves, Hegyi György harmadéves, Veréb József, Tóth István és Molnár József negyedéves egyetemista.

dődő és délután 4-ig tartó szabad idővel. Aki pedig az ezt követő „szilencium” idején sem készül el a napi feladattal, ottmaradhat még este 8-ig is az iskolában. Nem kötelező, ki-ki maga dönti el, szüksége van-e a „pótidőre”.

— Nekünk, akik az általános iskolában nem tanultunk orosz nyelvet, még van egy állandó délutáni elfoglaltságunk — mondja Horváth Imre. — A kezdők számára kiírt oroszórákra járunk.

S megy a tanulás? — Nem akarunk szegényt vallani.

6. Ki járt már Szegeden a felvételi vizsga előtt is? — En is, én is! — A három bugaci és a tompai fel-lel eképpen.

Budapestben? Mindannyian voltak már. Külföldön?

— A nyáron országjárásra indult iskolám, s én is velük mentem. Egy napra túlléptünk a határon, s megnéztünk Pozsony nevezetességeit is — válaszolja Horváth Imre.

Mint ahogy ma már nincs a régi értelemben vett „falusi kislány Pesten”, úgy nem „igazi” falusi fiúk az erdészeti technikum elsős diákjai sem. Most még ismerkednek új körülményeikkel, azután majd nekik fog szorogni, s meg sem állnak ismét a jeles rendű bizonyítványig. Hogy sokat kell tanulniuk, hogy nagy fáradtságba kerül? Hát nem megéri? Erdészek lesznek belőlük.

F. K.